

Helvoirt, 5 augustus 2013

Politiebureau Haaren,
t.a.v. De Commissaris van Politie van de Gemeente Haaren
Postbus 44,
5076 ZG Haaren

Betreft: Aangifte strafbare feiten gepleegd door B&W Haaren

Geachte Heer,

Het is u mogelijk bekend dat het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) op 30 November 2004 een arrest wees inzake Oneryildiz-v.-Turkey. Dat arrest maakt in rechts-overweging 89 duidelijk dat art. 2 van Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) strafrechtelijk moet worden uitgelegd als: *"The positive obligation to take all appropriate steps to safeguard life for the purposes of Article 2 (see paragraph 71 above) entails above all a primary duty on the State to put in place a legislative and administrative framework designed to provide effective deterrence against threats to the right to life .* In casu betrof dit een afvalberg waar methaan ontplofte waardoor meerdere personen bedolven werden door dat afval en stierven.

Het is u ongetwijfeld bekend dat wonen langs een drukke snelweg door bebouwde kommen zoals de N65 ongezond is. Uit de wetenschappelijke literatuur zijn diverse studies bekend waar uit blijkt dat omwonenden tot op 1000 m1 langs een drukke snelweg 1-2 jaar korter leven. Voor de circa 4.000 inwoners van Helvoirt betekent dat -omgerekend naar verkeersdoden- circa 2 vermijdbare sterfgevallen per jaar. Vergeleken met het dorp Haaren zijn er in Helvoirt jaarlijks circa 6 sterfgevallen meer te betreuren zonder andere duidelijke oorzaak.

Gedurende meerdere jaren is B&W Haaren regelmatig op dit probleem geweest. Via het bestuursrecht lopen procedures die wijzen op de verplichting van B&W ex art. 5.9 Wet Milieubeheer om bij overschrijding van de normen luchtverontreiniging op korte termijn een effectief actieplan luchtverontreiniging op te stellen. B&W Haaren weigert dit zoals blijkt uit de bijlage 1 en verzaakt daarmee haar plicht effectieve maatregelen te nemen om de gezondheidseffecten van het drukke verkeer op de N65 te mitigeren.

Omdat het minder gebruikelijk is overheden aansprakelijk te stellen voor het gedogen van gevaarlijke milieusituaties, is in bijlage 2 een korte samenvatting gegeven van jurisprudentie inzake de strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechtspersonen bij het gedogen van asbestverontreiniging waar actief vervolgd wordt. Weliswaar is asbest niet hetzelfde als luchtverontreiniging maar heeft wel soortgelijke effecten. Iedereen weet immers dat asbest ongezond is maar evenals bij luchtverontreiniging is alleen duidelijk dat sommige blootgestelde personen in hun gezondheid worden getroffen maar onduidelijk blijft, wie precies wordt getroffen, op welke termijn en op welke wijze.

Vandaar deze strafrechtelijke aanklacht tegen B&W Haaren als dader, deelnemer, medeplichtige of medeschuldige op basis van bijv. art. 173a/b, 287-295, 300-306, 307-309 WvS.

Met vriendelijke groet,
Stichting Comité N65OH

Bijlage 1 Jurisprudentie overzicht met 3 voorbeelden (niet uitputtend)

Gerechtshof Amsterdam d.d. 24-01-2012

Zie <http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:GHAMS:2012:BV2831>

Casus: Winkelmagazijn waar bewezen werd verklaard dat asbest los liet uit het plafond.

Conclusie: Amosiet is, naar uit de rapportages blijkt, een schadelijke soort asbest. Inademing hiervan is ook in geringe hoeveelheid onomkeerbaar en vormt daarmee een gevaar voor de volksgezondheid door cumulatie van die vezels in de longen. Voorkomen moet dan ook worden dat mensen (winkelend / werkend) onnodig dergelijke vezels inademen.

Niet voldoende maatregelen daartoe nemen valt aan de rechtspersoon toe te rekenen.

Veroordeling volgde op basis van artikel 173a Wetboek van Strafrecht (*Opzettelijk en wederrechtelijk een stof op of in de bodem, in de lucht of in het oppervlaktewater brengen, terwijl daarvan gevaar voor de openbare gezondheid of levensgevaar voor een ander te duchten is, terwijl het feit wordt begaan door een rechtspersoon*).

Rechtbank 's-Hertogenbosch d.d. 17-02-2009

Zie <http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBSHE:2009:BH2988>

Casus: Bedrijfspann waarvan koper constateerde dat verschillende ruimtes van de zolder van het [verdachte] aangegeven dat er een hoog gezondheidsrisico bestond en dat sanering dringend noodzakelijk is.

Conclusie: De rechtbank rekent de wetenschap bij de bestuurders van de enig aandeelhouder van verdachte van de aanwezigheid van asbest en het gevaarsrisico voor de gezondheid van werknemers van verdachte in redelijkheid toe aan verdachte.

Veroordeling volgde op basis van onder meer artikel 91 van het Wetboek van Strafrecht dat Boek 1 van toepassing verklaart op strafbare feiten in andere wetten en verordeningen. In casu de Arbeidsomstandighedenwet en Wet Economische delicten. Bij luchtverontreiniging zou het evt. gaan om de Wet Milieubeheer, Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht etc, met diverse strafrechtelijke bepalingen.

Rechtbank Arnhem d.d. 08-10-2009

Zie <http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBARN:2009:BK0402>

Casus: als werkgever samen en in vereniging met één of meer andere werkgever(s) handelingen hebben/heeft verricht en/of hebben/heeft nagelaten in strijd met de Arbeidsomstandighedenwet 1998 en/of de daarop berustende bepalingen terwijl daardoor, naar zij wist(en) of redelijkerwijs moest(en) weten, levensgevaar of ernstige schade aan de gezondheid van een of meer werknemers ontstond of te verwachten was,

Veroordeling: *Gezien..... is de rechtbank van oordeel dat het binnenkrijgen van niet te verwaarlozen hoeveelheden asbestvezels door een ongecontroleerde, systematische bewerking van asbesthoudend materiaal per definitie als "ernstige schade voor de gezondheid" onderscheidenlijk "levensgevaar" (en afhankelijk van de omstandigheden "gevaar voor de openbare gezondheid") in de zin van artikel 32, eerste lid, Arbeidsomstandighedenwet respectievelijk artikel 173a en 173b Wetboek van Strafrecht aangemerkt dienen te worden.*

Bovengenoemde zeer beperkte selectie geeft voor asbest dezelfde strafrechtelijke criteria weer als bij luchtverontreiniging. Asbest betreft veelal gebouwen en werknemers/klanten. Wetenschap van gevaar voor de gezondheid blijkt dan strafbaar bij gedogen van die situatie ook als concrete sterfgevallen ontbreken. Zowel personen als verantwoordelijke (personen bij) rechtspersonen zijn daarvoor aansprakelijk bij voorkennis en gedogen. Dit ongeacht de vraag om welke politieke en beleidsoverwegingen het asbest werd gedoogd.

Qua beleid zijn altijd excuses te vinden via politieke overwegingen en beleid. Het strafrecht heeft daarvoor terecht geen consideratie. Het onbenut laten van (beleids)alternatieven, verhoogt alleen de strafwaardigheid. De volgende pagina geeft bewijs van voorkennis van B&W, gedogen en het onbenut laten van kansen op alternatieven.

Bijlage 2 Summiere Bewijsvoering voorkennis, gedogen en onbenutte alternatieven

Alle bewijsmateriaal is te vinden op www.n65.nl, veelal onder nieuws. Via notulen van B&W, bestuurlijk overleg en mails is/zijn de meest verantwoordelijke perso(o)n(en) traceerbaar.

- Op 31 maart 2009 tekenden de verantwoordelijke N65-wethouders waaronder de verantwoordelijke wethouder voor Haaren, E. van den Dungen, een beleidsdocument: *“Programma van ambities voor de N65 en omgeving”*. Het woord 'lucht' en 'luchtkwaliteit' wordt daarin meerdere keren genoemd. Als ambitie 1 werd opgenomen voor Helvoirt een *'Robuuste ecologische verbinding'* van formaat, 200 m1 breed. Naar zeggen zou die oplossing bijdragen aan de *“leefbaarheid (afname belasting luchtkwaliteit en geluid, afname ongevallenkans)”*. Toch werd als ambitie 11 wel een ruim 2 km lange autotunnel onder de N65 door de bebouwde kom van Vught genoemd ook i.v.m. de leefbaarheid. Overleg met de gemeenteraad of dorpsraad van Helvoirt heeft niet plaatsgevonden. Het ontbreken van een autotunnel in Helvoirt in dit rapport, is een gemiste kans.
- Op 20 januari 2010 werd daarom door 4 omwonenden aan de N65 als Comité N65OH de vraag gesteld aan de verantwoordelijke wethouder (VVD) op welke zakelijke gronden daartoe was besloten in Haaren. Uit stukken blijkt dat de wethouder en de verantwoordelijke ambtenaar best oren hadden naar ondertunneling van de N65, maar dat met name de financiering hiervan volgens hen het grootste obstakel is. Waarom de financiering in Helvoirt wel en in Vught geen obstakel vormt, is een gemiste kans.
- Het VVD verkiezingsprogramma maart 2010 stelt dat *“In de afgelopen periode heeft onze VVD-wethouder al heel veel bereikt. Onder andere realiseerde hij als VVD Haaren een omslag, van geen medewerking bij Rijkswaterstaat rond de fietsbrug bij Helvoirt naar wel medewerking.”* Hieruit blijkt dat *'onze VVD-wethouder'* toentertijd vooral aandacht gaf aan fietstunnels i.p.v. financiering autotunnels. Zo zijn de gezondheidsaspecten N65 verwaarloosd, gemiste kans.
- Uit een door de wethouder goedgekeurd gespreksverslag van 17-11-2010 blijken 5 werkafspraken. Geen enkele daarvan is uitgevoerd door oorzaken buiten schuld van het Comité N65OH en waarvan de details noodzakelijkerwijs buiten het bestek vallen van deze aangifte. Iedere niet nagekomen afspraak betekent een gemiste kans.
- B&W weigert de problematiek van de N65 te betrekken bij het raadoverleg over het gemeentelijke verkeers- en vervoersplan op 13-1-2011. Dit typeert verwaarlozing van gezondheidsaspecten N65 en een gemiste kans.
- In een schrijven aan B&W d.d. 02-03-2011 zegt het Comité N65OH het vertrouwen in medewerking van de gemeente op om een eigen koers te gaan varen. Sommige van die redenen zoals het niet opnemen van Helvoirtse burgers in de klankbordgroep, geen aandacht voor detailberekeningen rond gezondheidseffecten en de rentabiliteit van autotunnels, worden toegelicht in een chronologische bijlage. Die redenen typeren verwaarlozing van de gezondheidsaspecten van de N65 en gemiste kansen.
- Op 25-8-2011 geven ingekomen stukken Gemeenteraad een uitgebreide samenvatting van de bestuurlijke discussie N65. Globaal samengevat, een fietstunnel bij Helvoirt. Dit typeert verwaarlozing van gezondheidsaspecten en gemiste kansen.
- Op 29-12-2011 verzoekt het Comité N65OH bij B&W om maatregelen ex. art. 5.9 Wet Milieubeheer wegens overschrijding luchtverontreinigingsnormen langs de N65. Deze brief was vergezeld van concrete berekeningen en oplossingen voor financiering. In juridische procedures (zie www.n65.nl/RvSHaaren) blijkt dat B&W haar verantwoordelijkheid ontwijkt. Eerst beriep B&W zich op 'geen rechtsgevolg' en, nadat de Raad van State 'tover'woorden adviseerde in een nieuw verzoek, stelde B&W dat I&M verantwoordelijk is. Gemiste kans om interbestuurlijk het N65-probleem op te lossen.
- Op 4-2-2012 blijkt uit een interne mail aan alle VVD-raadsleden dat de wethouder hun twijfel over het verband tussen de N65 en sterftcijfers in Helvoirt deelt. Mondeling heeft de burgemeester ook twijfels uitgesproken naar leden van het Comité N65.